

BELEIDSPLAN STICHTING ‘MATE’ 2014-2018

1. Het werk dat de instelling doet

Stichting Maritieme Arbeidstraining en Educatie (hierna: MATE) is op 13 december 2013 opgericht door de heren P.A. Wassenaar, H.P. van Roozendaal en A.G. Lelieveld. MATE heeft ten doel om een bijdrage te leveren bij het entameren van diverse projecten op het gebied van de scheepvaart, waarbij minder kansrijke jongeren onder begeleiding (beter) in staat worden gesteld een (vaste) baan (bij voorkeur binnen de scheepvaartbranche) te verkrijgen en te behouden. MATE tracht genoemde doelstelling te bereiken door één of meerdere door haar in eigendom verkregen schip ter beschikking te stellen aan instellingen en/of organisaties die als doel hebben het scheppen van een pedagogische omgeving waarbij minder kansrijke jongeren in staat worden gesteld om als normaal (jonge) volwassenen te kunnen functioneren. De genoemde doelstelling zal dus worden bereikt door het in eigendom verwerven, houden, onderhouden en beheren van een of meerdere (binnenvaart)schepen.

Er wordt door MATE samengewerkt met een groot aantal organisaties:

- TriviumLindenhof (Jeugd & Opvoedhulp)
- Onderwijscentrum Binnenvaart;
- Gemeente Dordrecht;
- Gemeente Zwijndrecht;
- Provincie Zuid-Holland;
- Raad voor de Kinderbescherming;
- Ministerie van Justitie;
- Bureau Jeugdzorg;
- Regio ZHZ Bureau Leerplicht Voortijdig schoolverlaten;
- HBO Raad;
- VTL;
- UWV Werkbedrijf;
- Ministerie van Defensie;
- Politie
- JobMate (Maritieme Arbeidstraining & Educatie).

Het idee van MATE is om door middel van het ter beschikking stellen van één of meer vaartuigen een project in de scheepvaart mogelijk te maken welke gericht zijn om bepaalde groepen jongeren die maatschappelijk gezien buiten de boot (dreigen te) vallen, onder professionele begeleiding in staat te stellen een baan te verkrijgen en te behouden.

Daarnaast wordt er een pedagogische omgeving geschapen waarin jongeren in staat worden gesteld om als normale (jong)volwassene te functioneren.

De kracht

De kracht van het idee ontleent zich aan de combinatie van het fysieke middel: het in de vaart brengen en houden van ‘een operationeel schip’ met een duidelijke structuur en ‘no-nonsense’ cultuur die hierop geldt.

Dit brengt nadrukkelijk positieve psychologische effecten bij minder kansrijke jongeren teweeg.

- Afgeschermdde omgeving... los van de wal en weg van verleidingen in de thuisomgeving.
- Beschermdde omgeving... weg van probleemomgevingen en begeleidt door (omgeschoolde) scheepslieden van uit een no-nonsense cultuur
- In deze omgeving krijgen de jongeren, intensief begeleidt, een ‘opvoeding’ en een ‘opleiding’
- Een schip dat ingericht is als leer- en werkplaats en geleid wordt door gekwalificeerde begeleiders. Het project zal primair gericht zijn op opleidingen naar de nautische beroepen. Het concept dient ter voorkoming van uithuisplaatsing, werkeloosheid, verslaving, niet beroeps gekwalificeerd zijn en criminaliteit.

Het initiatief

Met de kansen die er voor de doelgroep zijn en de reeds bewezen maatschappelijk toegevoegde waarde van het concept, zou ik graag een team van potentiële opdrachtgevers c.q. belanghebbenden uit diverse disciplines in een bijeenkomst bij elkaar willen laten komen.

Het doel van een dergelijke bijeenkomst is de haalbaarheid van het concept te beoordelen. Hierbij is het de bedoeling dat iedere deelnemer het plan vanuit eigen inzichten en vanuit eigen invalshoeken benaderd.

De geschiedenis

Het idee voor het onderhavige MATE-concept is ontstaan vanuit de (scheepvaart) educatie afdeling “Hollands-Glorie” te Dordrecht in 2001. Hier werden jongeren, die buiten het reguliere onderwijs vielen en/of problemen in de thuissituatie hadden en die blijk gaven van enige affiniteit met de scheepvaart, dag en nacht opgevangen op twee voor deze doelgroep ingerichte schepen.

Op deze schepen werden zij begeleid richting maatschappij en werk in veelal een nautisch beroep. De doelstelling hierbij was om de jongeren uiteindelijk weer thuis te kunnen laten wonen zulks in combinatie met werken op een schip. Met deze aanpak en methodiek zijn vele jaren zeer goede resultaten geboekt, wat landelijk zorgde voor bekendheid en aanzien bij de hulpverleningsinstanties, justitie, onderwijs als in de nautische sector.

De aanpak en methode is gedeeltelijk overgenomen door de Justitiële inrichting de 'Engh' in Ossendrecht, die tot voor kort vijf schepen in beheer had. Deze organisatie is later weer overgegaan in 'Almata', een Jeugdzorg^{Plus} instelling met het schip 'Smal Agt'.

In 2002 is, vanuit de landelijke behoefte om weer vakinternaten op te zetten, de Jeugdzorg^{Plus} (gesloten instellingen) ontstaan.

'Trivium' heeft hierop gereageerd door in 2004 (als een soort van tussenvorm) de module 'IB/VAK' op te zetten om jongeren te begeleiden naar werk en/of scholing.

Het gaat hierbij om jongeren die zowel residentieel binnen Trivium zelf verblijven als jongeren die thuis wonen. Het is een ambulante traject waarin jongeren individueel begeleid worden in de omgeving en situatie waar in zij op dat moment verkeren.

De jongeren zitten veelal in een crisissituatie thuis waarbij dreigende uithuisplaatsing speelt of de jongeren zijn het huis al uit. Hierbij is terugkeer naar de thuisomgeving geen reële optie meer.

Bij deze doelgroep is het voortzetten of afronden van het 'voortgezet onderwijs' veelal een gepasseerd station. De jongeren kunnen door achterstand of op basis van hun leeftijd (16+) niet meer terug naar het voortgezet onderwijs. Het gaat hierbij om onvermogen of belemmerende factoren bij hen zelf, in hun directe omgeving, op school en/of thuis.

Daarnaast hebben zij vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Met de module VAK worden deze jongeren ter opleiding en vorming bij bedrijven geplaatst. Het betreffen hier bedrijven met geschikt werk voor de doelgroep, zoals supermarkten, bouwbedrijven, etc. Ook worden via deze module jongeren aan boord van binnenvaartschepen geplaatst. Door de tot nog toe behaalde resultaten en successen binnen de module VAK, met een zeer problematische doelgroep bij de tot nu toe begeleide jongeren, kan men spreken van een geslaagde aanpak.

Er ontstaat een steeds grotere vraag om jongeren te plaatsen en te begeleiden in de richting van nautische beroepen. Vanuit de scheepvaart is de vraag ontstaan vanuit een groeiend tekort aan vakkundig personeel. Vanuit de hulpverlening is het interessant vanwege de goede resultaten die bereikt worden met het plaatsen van jongeren op de binnenvaartschepen. Veel jongeren vinden het een interessante optie vanwege de verdiensten, het avontuur en het weg zijn binnen een toch beschermende omgeving.

De geografische positie van Dordrecht, te midden van rivieren en havens, dient hierbij als een goede uitvalsbasis voor het kunnen plaatsen en begeleiden van deze doelgroep.

Het gemis

Naast de begeleiding binnen de module VAK, wordt het ontbreken van een voortraject (met een methodische en praktische invulling) ervaren als een groot gemis. Het gaat hierbij om zowel de voorbereiding naar een beroep, ontlasting van de thuissituatie alsook de voorbereiding op een eventuele terugkeer naar school.

Op dit moment wordt, door de jongere direct op een schip te plaatsen, hij/zij onvoorbereid in het diepe gegooid. Algemene basisvaardigheden in zowel kennis als op sociaal gebied is dan bij de jongere meestal niet aanwezig. Hetzelfde geldt voor de terugkeer naar een school, als zij al worden toegelaten met hun problematiek.

In de scheepvaart en op de scholen (MBO / BBL2) ontbreekt de tijd en veelal ook de benodigde pedagogische kennis om deze doelgroep op de juiste wijze te begeleiden.

De doelen

- Het preventief voorkomen van uithuisplaatsing. (dakloosheid / plaatsing in 24 uren jeugdzorg, jeugdzorg^{plus}, GGZ-instellingen of justitiële jeugdinrichtingen);
- Het ontlasten en ondersteuning bieden in de thuissituatie.;
- Het (terug) leiden naar het arbeidsproces;
- Het, waar mogelijk, terugleiden naar het onderwijs;
- Het resocialiseren van de jongere;
- Het voorkomen van terugval;

De doelgroep

Het project zal zich richten op normaal begaafde jongeren en jongvolwassenen van 15 tot 23 jaar, woonachtig in de regio Zuid-Holland, Brabant en Zeeland. De deelnemers aan het project hebben geen werk, hebben geen startkwalificatie, ervaren grote problemen op school en/of gaan niet naar school, er is een pedagogische onmacht in de thuissituatie en/of een dreigende uithuisplaatsing.

De kenmerken

Het project waarvoor MATE een of meerdere schepen ter beschikking zal stellen, kenmerkt zich door:

- De beschikbaarheid van een voor de doelgroep ingericht schip;
- Voor een bepaalde periode in de week van huis zijn (beperkte 24-uurs residentiële opvang)
- Ambulante begeleiding in de thuissituatie
- Willekeurige instroom momenten
- Een gefaseerde opbouw
- Een duidelijke structuur
- Een modulair systeem in een vast rooster
- Een individueel traject

De uitgangspunten

Het uitgangspunt van het project, waarvoor MATE een of meerdere schepen ter beschikking zal stellen, zal zijn dat de deelnemer bij het beëindigen van het project thuis kan (blijven) wonen, in staat moet zijn zelf een startkwalificatie te behalen en/of werk te vinden en vast te houden. Hierbij wordt het traject gekenmerkt door;

- Flexibiliteit en efficiency
- Samen met de omgeving (leefmilieu, begeleiders, (ex)scholen, enz.) en bedrijfsleven het sociale gedrag van de jongere versterken
- Gericht op respect, continuïteit, openheid
- Hierbij uitgaande van aanwezige kennis / competenties en deze versterken
- Stimuleren van positief gedrag
- Ontmoedigen van ongewenst gedrag
- Een duidelijke structuur en duidelijke regels geboden worden met als middel een schip met professionele begeleiders die op de doelgroep, ouders en de branche zijn toegespitst

De capaciteit

Het project zal naar inschatting voor 12 deelnemers en hun ouders/verzorgers beschikbaar zijn, waarvan gemiddeld de helft aan boord van de leerwerkplaats (het schip) is en de andere helft werkervaring aan het opdoen is (in principe) op een varend beroep. Deze deelnemers worden door middel van coaches/trainers en trajectbegeleiders begeleid. De deelnemers zijn telkens voor een bepaalde periode dag en nacht van huis.

Het uitgangspunt is dat elke deelnemer op elk willekeurig moment van het jaar kan instromen met een gemiddelde verblijfsduur van 6 maanden. Per jaar zal er een reële doorstroom gerealiseerd kunnen worden van +/- 20 deelnemers.

De benodigde discipline

Om aan het project vorm te kunnen geven met als (hoofd) leer- en hulpmiddel een schip, moeten de begeleiders/trainers multidisciplinair zijn. Dit betekent dat zij moeten voldoen aan de wettelijk vastgestelde bemanningseisen, pedagogische en didactische kwaliteiten bezitten en in een team met andere relevante disciplines kunnen samenwerken

De functies die gecombineerd zijn: schipper, vakinstructeur, AVO-, Sport-, EHBO-, activiteiten-, ambulante-, stagebegeleider en een meewerkend teamleider in combinatie met traject-, ambulante begeleiding en job coaching .

De inschatting is dat er in het totaal een minimale bezetting van 3.5 fte. benodigd is. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat alle bovengenoemde functies uitgevoerd kunnen worden op het schip.

De randvoorwaarden

Het effect van het project en de mate van succes hangen af van een aantal randvoorwaarden, waaronder:

1. draagvlak vanuit relevante instelling(en) en de beroepsgroep(en)
2. Integratie binnen een bestaande zorgaanbieder
3. voldoende aanmeldingen
4. financiële middelen voor de ontwikkelings-, capaciteits-, personeels-, materieel- en overheadkosten
5. opname (na project) van deelnemers bij werkgevers en/of scholingstraject
6. kwaliteit van de medemerkers
7. functionaliteitseisen van het schip en de leer- en hulpmiddelen
8. geografische positie

2. DE VERKRIJGING VAN HET BENODIGDE VERMOGEN

Mate heeft voor het jaar 2014 een begroting opgesteld. Deze begroting is onder andere toegezonden aan de belastingdienst bij de beantwoording van een aantal vragen vlak na oprichting van MATE. Uit deze begroting volgt dat het bestuur verwacht een bedrag van € 200.000 aan schenkingen te ontvangen. Deze schenkingen kunnen grofweg worden onderverdeeld in materieel (schip € 100.000), materiaal (€ 25.000), diensten (€ 25.000) en liquide middelen (€ 50.000). De liquide middelen zijn noodzakelijk om het schip operationeel te krijgen en te houden.

De Stichting zal overigens geen onkostenvergoedingen en/of vakantiegelden aan haar bestuursleden toekennen. Het bestuur werkt onbezoldigd.

Uit het voorstaande blijkt dat MATE zelf geen eigen activiteiten in het economische verkeer zal ontplooiën om in haar vermogensbehoefte te voorzien.

Indien het schip, dat nodig is om de doelstelling van samenwerkingspartners van Mate te verwezenlijken, in de vaart is gekomen, dan zal het benodigde vermogen per jaar circa € 90.000,-- (afhankelijk van opbrengsten uit de begeleiding) bedragen.

MATE zal niet meer vermogen aanhouden dan strikt noodzakelijk is voor de continuïteit van de van de voorziene werkzaamheden van de stichting.

3. HET BEHEER VAN HET VERMOGEN

Het vermogen van de stichting, zover bestaande uit liquide middelen, zal worden aangehouden op een Nederlandse bankrekening. Er is geen sprake van beleggen in effecten of andere risicovolle waardepapieren.

4. DE BESTEDING VAN HET VERMOGEN

Zoals hierboven onder '2' is vermeld zal het vermogen van MATE volledig worden besteed aan het verwerven en hierna in de vaart houden van één (opleiding)schip. Indien het aantal schenkingen in de toekomst het toelaat, zal het bestuur zich beraden of het mogelijk en, afhankelijk van de vraag naar opleidingsplaatsen uit het veld, wenselijk is of er nog meerdere schepen worden verworven.

MATE

Ten aanzien van de besteding van het vermogen zal MATE een administratie voeren waaruit onder andere de aard en omvang van de kosten van het beheer duidelijk zal blijken.